

mora biti prav in skerbni oče vsi občini, v kateri živi. Če pa si učitelj prizadeva, da bi se nepošteno pomagal, da bi boljše živel, greši zoper Boga, samega sebe in zoper narod. On naj se sploh mirno, priljudno in pohlevno obnaša. Ako bi se s starši kaj sperl, naj si zelo prizadeva, da z otroci lepo ravná; potem starši navadno spoznajo svoj pregrešek in učitelja spoštujejo. Jezni učitelj pripravi sam sebe in še druge v nesrečo. Učitelj naj nikar ne hodi v sumljive družbe, temuč naj se raji peča z poštenimi ljudmi. Učitelj mora dalje tudi ljubiti narod in posebno mladino. Če je sploh znano, da učitelj ljubi narod in posebno mladino, da si prizadeva in jo izobrazuje, ga tudi ljudje ljubijo in spoštujejo, in ne pusté, da bi v materialni zadevi kaj terpel. Vsakemu je znano, da starši svoje otroke zelo zelo ljubijo; naravno je že tedaj, da ljubijo in imajo radi tudi tiste, ki njihove deca ljubijo in ž njimi lepo ravnajo. — Učitelji so dobrotniki človeštva. Vsak pravi učitelj pa, kateremu je sreča in blagor domovine pri sercu, si prizadeva po vsi moči, da podučuje mladino, kedarkoli mu je mogoče, da jo napeljuje k pobožnosti, vednosti in pridnosti, in da jo tako pripravi srečno za ta in uni svet. Nikdo ni srečnejši, kakor je učitelj srečnih učencev. Kdo mora popisati blago čutilo dobrega učitelja, ko vidi, da njegovi učenci na vse strani tako čvrsto napredujejo! Kdor tega sam ni skusil, tudi noče in tudi ne more tega verjeti. Ali ni veselo, če je učitelj občino, v kateri živi, tako odgojil in izobrazil, da ji daleč okoli ni enake? In kako hvaležni in s kakšnim spoštovanjem se mu bližajo njegovi nekdanji učenci, in ga zaupljivo prašajo za svét! Ali more učitelj pričakovati še več časti in poštovanja?

Lavračev.

Pedagogične pisma.

To se mi dandanašnji napčno zdi, da ljudje vse preveč nove čase hvalijo, od starih časov pa tako govoré, kakor da bi bili ljudje pred nami — Bog vé — kakšni bebcí. V naj novejših časih se je res marsikaj pri šolah zboljšalo, kar zadeva pedagogiko in didaktiko, ali to so že ljudje pred nami tudi znali; naš čas tega ni našel, ampak prišlo je le bolj v splošno rabo. Napčno utegne tudi to biti, da se preveč tu ali una metoda priporoča, ker je vendar pri podučevanju pglavitna reč učiteljeva oseba. Slab učitelj tudi z dobro metodo ne bode

veliko opravil; preveč se bo na metodo zanašal, in če mu reč ne pojde po volji, bo pa metoda kriva, namesto da bi vzroka iskal sam v sebi. Povedati ti morem, ljubi moj Barovič, da se je tudi meni skorej taka godila. Z veseljem pozdravim našo „Slovensko-nemško praktično gramatiko“, ko je pervikrat beli dan zagledala, in precej jo spravim v šolo. Od veselja mi je serce poskakovalo; mislil sem namreč: znebil sem se velikega križa, stare nemške slovnice; sedaj bodo pa otroci igraje se nemškega učili. Ali ni šlo tako, kakor sem si mislil; tudi po tej poti je bilo treba mehčati terde butice, preden se jih je kaj prijelo. In ravno tako je bilo pri branji s glaskovanjam; ni šlo tako urno, kakor sem si domišljeval. Da pa me bodeš prav razumel, ti moram to, ljubi moj Barovič, še bolj na drobno razložiti. Jaz nikakor ne zametujem nove metode; vsak spozná, da je boljša od poprejšnje; le toliko hočem reči, da metoda ni edino zveličavna, in učenika nikakor ne oslobodi truda; kdor hoče z metodo kaj koristnega doseči, jo mora dobro poznati. Zato se pa tudi ne čudimo, če nekteri učitelj po svoji stari metodi več opravi, in se pritožuje, da nova metoda nič ne veljá. Svojega starega kopita je dobro vaje, žuli ga, žuli več let, ali nove metode se noče tako prijeti, da bi jo umel popolnoma; zato je pa potem metoda kriva, da njegovi učenci malo napredujejo.

To ti pa moram povedati, dragi moj, da tudi ne postaneš takšen, kakoršni so nekteri mladi učitelji, ko pervikrat na svojo službo pridejo, in se tako vedejo, kakor bi bil svet le njih čakal, kedaj ga bodo s svojo učenostjo razsvetlovali. Če tedaj v svojem kraji kaj novega začneš, stori tako, da ljudje ne bodo veliko od tega zapazili, in reč se ti bode bolj odsedala, kakor ta čas, ko bi se hotel vesti, da vse staro zaničuješ in zametuješ, in le novo hvališ. K temu je pa nekaj tacega treba, kar ljudem prav gostokrat primanjkuje, namreč spoznanja samega sebe. **Z-Bogom!**

Tvoj prijatelj
Govorič.